

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง ที่กำหนดให้ชำระเงิน¹

ชนัญญา ประสานเกียรติราช²

จากการศึกษาเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินอย่างมีขอบเขต ซึ่งทำให้ผู้ค้นคว้าได้รับความรู้ความเข้าใจถึงความหมาย ตลอดจนเจตนารมณ์ที่แท้จริงของการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ซึ่งได้มุ่งคุ้มครองทั้งสิทธิเสรีภาพของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ตลอดจนประสิทธิภาพในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง เพื่อให้คำสั่งทางปกครองบรรลุผลและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อรัฐ โดยกฎหมายที่มีฐานะเป็น “กฎหมายกลาง” ที่บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยมีวัตถุประสงค์ให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้มาตรการบังคับทางปกครองก็มีแนวทางในการบังคับตามมาตรการทางปกครองอย่างมีหลักการปฏิบัติที่เป็นบรรทัดฐานมากยิ่งขึ้นด้วย โดยในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินนั้น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติให้สามารถกระทำได้ 2 วิธี คือ การบังคับโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และการบังคับโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองนั้นมีเจตนารมณ์เพื่อให้คำสั่งทางปกครองบรรลุผล เป็นการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ในกรณีที่ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองอันเป็นการกระทบถึงสิทธิเสรีภาพของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ดังนั้น การใช้มาตรการบังคับทางปกครองนี้จะต้องบังคับเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้คำสั่งทางปกครองบรรลุผลเท่านั้น และต้องกระทำโดยพอสมควรแก่เหตุ เพื่อให้กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพหรือสร้างความเสียหายแก่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับของคำสั่งทางปกครองให้น้อยที่สุดเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองด้วย

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตันศิริ และกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ประเสริฐ ตันศิริ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการค้นคว้าทำให้ทราบว่า การใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนในบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งทำให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติว่า ควรจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติเช่นไร เพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างประสิทธิภาพของการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับการคุ้มครองสิทธิของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง จากการศึกษา ค้นคว้าปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินนั้น พอสรุปได้ ดังนี้

จากการศึกษาประเด็นปัญหาการบังคับโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ จากการค้นคว้าพบว่า กรณีการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้น ยังมีข้อขัดข้องในการใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน กล่าวคือ แม้มาตรา 63/10 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 จะบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองมีอำนาจในการสืบหาทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองโดยมีหนังสือสอบถามไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ตลอดจนมีอำนาจขอให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระงับการจดทะเบียนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีทะเบียนของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ซึ่งหากผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองมีเพียงทรัพย์สินที่ไม่มีทะเบียน เช่น บัญชีเงินฝากในธนาคาร เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองย่อมไม่อาจดำเนินการใดกับทรัพย์สินนั้นได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้อำนาจ ซึ่งแม้หน่วยงานของรัฐจะสืบพบทรัพย์สินที่ไม่มีทะเบียนของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง หน่วยงานของรัฐย่อมไม่สามารถมีหนังสือขอให้ระงับการเปิดถอน โอน ขาย ยักยอก จำหน่าย หรือเปลี่ยนแปลงสิทธิในทรัพย์สินดังกล่าวของผู้ที่อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองได้ ซึ่งหากอยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองได้ ดำเนินการดังกล่าว ก็จะมีผลทำให้หน่วยงานของรัฐไม่สามารถบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินได้ ส่งผลให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของหน่วยงานของรัฐไม่มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐในที่สุด

ปัญหาประการที่สองปัญหาการนำมาตรการบังคับทางปกครองไปใช้ภายหลังศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับฟ้องหรือจำหน่ายคดีเพราะเหตุที่คดีขาดอายุความ จากการค้นคว้าพบว่า กรณีการนำมาตรการบังคับทางปกครองไปใช้ภายหลังศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับฟ้องหรือจำหน่ายคดีเพราะเหตุที่คดีขาดอายุความนั้น ต้นเหตุแห่งปัญหาน่าจะมาจากการที่กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองของไทยยอมรับให้หน่วยงานของรัฐสามารถร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งบังคับให้บุคคลชำระเงินได้ แม้จะมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองและใช้มาตรการบังคับทางปกครองเองได้ ซึ่งจากแนวทางในการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่ผ่านมามักเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้มีการออกคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินแล้ว แต่ต่อมาเปลี่ยนไปใช้วิธีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้บุคคลนั้นชำระเงินและบังคับตามคำพิพากษาของศาลแทน ซึ่งพบได้มากในกรณีเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติความ

รับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แต่หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเนื่องจากสิทธิเรียกร้องขาดอายุความ หน่วยงานของรัฐจะสามารถกลับไปใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งที่ออกไว้เดิมได้หรือไม่ โดยมาตรา 63/6 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เพียงว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐในการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้บุคคลชำระเงิน และศาลได้รับฟ้องคดีไว้แล้ว หน่วยงานของรัฐนั้นไม่อาจใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองให้ชำระเงินได้อีก เว้นแต่จะมีการถอนฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเพราะเหตุอื่น ซึ่งมีได้บัญญัติว่าหากศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเพราะเหตุคดีขาดอายุความแล้วนั้นสิทธิเรียกร้องของหน่วยงานของรัฐที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองสิ้นสุดไปด้วยหรือไม่ ทั้งมาตรา มาตรา 63/8 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ยังกำหนดให้ หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินภายใน 10 ปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐสามารถกลับมาใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่ออกไว้เดิมภายหลังจากศาลปกครองจำหน่ายคดีเพราะคดีขาดอายุความ ย่อมเป็นให้อำนาจฝ่ายปกครองโดยเกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งจะไม่เป็นธรรมสำหรับผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

ปัญหาประการที่สามปัญหาการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก จากการค้นคว้าพบว่า กรณีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกนั้น โดยมาตรา 63/4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 บัญญัติให้อำนาจหน่วยงานของรัฐในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกของผู้ต้องชำระเงินตามคำสั่งทางปกครองได้ โดยกำหนดว่า ในกรณีที่ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองถึงแก่ความตาย ให้ดำเนินการบังคับทางปกครองแก่ทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าทายาทผู้รับมรดกเป็นผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง สำหรับระยะเวลาในการที่หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องชำระเงินนั้น มาตรา 63/8 แห่งพระราชบัญญัตินี้ ก็ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการภายใน 10 ปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองให้ชำระเงินเป็นที่สุด โดยที่มิได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับอายุความมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่อย่างใด อายุความฟ้องคดีมรดกตามมาตรา 1754 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะต้องฟ้องคดีภายใน 1 ปีนับแต่ได้รู้หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้ามรดก ซึ่งหากหน่วยงานของรัฐสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงอายุความมรดกย่อมเป็นการมุ่งเน้นประสิทธิภาพของการใช้มาตรการบังคับทางปกครองยิ่งกว่าการคุ้มครองสิทธิของทายาทของผู้ต้องชำระเงินตามคำสั่งทางปกครอง การใช้มาตรการทางปกครองดังกล่าวย่อมไม่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่อย่างใด อีกทั้งการให้อำนาจหน่วยงานของรัฐในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทของผู้ต้องชำระเงินตามคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 63/4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ไม่ได้บัญญัติให้ต้องมีการแจ้งเตือนโดยมีหนังสือเตือนให้ทายาท

ผู้รับมรดกนั้นชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่า 7 วัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน
หน่วยงานของรัฐจึงมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 63/7 วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งขัดกับหลักการของการบังคับทางปกครองที่มีหลักมาก่อนใช้มาตรการบังคับทาง
ปกครองต้องมีการเตือนก่อนเสมอ เมื่อมีการเตือนแล้วและไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน หน่วยงานของรัฐจึง
จะสามารถมาตรการบังคับทางปกครองได้ ดังนั้น การที่กฎหมายไม่ได้กำหนดให้การใช้มาตรการบังคับ
ทางปกครองกับทายาทในขั้นตอนใดต้องกระทำภายในอายุความมรดกหรือไม่ และการแจ้งเตือนก่อนใช้
มาตรการบังคับทางปกครองต่อทายาทผู้รับมรดกต้องดำเนินการหรือไม่อย่างไรนั้น ย่อมส่งผลให้หน่วยงาน
ของรัฐขาดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่
กำหนดให้ชำระเงิน ผู้ค้นคว้าพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

ผู้ค้นคว้ามีความเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 63/10 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 โดยกำหนดเพิ่มเติมให้ “เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการ
บังคับทางปกครองมีอำนาจ มีหนังสือขอให้สถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสหกรณ์เครดิตยูเนียน
ระงับการเบิกถอน โอน ย้าย จำหน่าย หรือเปลี่ยนแปลงสิทธิในทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการ
บังคับทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวเท่าที่จำเป็นเนื่องจากมีเหตุขัดข้องที่ทำให้ไม่อาจยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินได้ทันที และเมื่อเหตุขัดข้องสิ้นสุดลงให้แจ้งยกเลิกหนังสือดังกล่าว” โดยการแก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัติในส่วนดังกล่าวนี้ เป็นการบัญญัติกฎหมายเพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย
ที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามหลักนิติรัฐและหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทาง
ปกครอง เพื่อให้การบังคับทางปกครองบรรลุผลและประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การแก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัตินี้ดังกล่าวยังคงอยู่ภายใต้หลักการบังคับทางปกครองเท่าที่จำเป็นเพียงเพื่อให้หน่วยงานของรัฐ
สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อเกิดประโยชน์ต่อรัฐ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนำมาตรการบังคับทางปกครองไปใช้ภายหลังศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับฟ้อง
หรือจำหน่ายคดีเพราะเหตุที่คดีขาดอายุความ

ผู้ค้นคว้ามีความเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 63/6 แห่งพระราชบัญญัติวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการ
ใช้บังคับกฎหมายทั้งต่อหน่วยงานของรัฐและประชาชน โดยเพิ่มเติมหลักการตามความเห็นของ
คณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับขอบเขตในการใช้บังคับ มาตรา 63/6 วรรคสอง โดยบัญญัติให้ หน่วยงาน
ของรัฐที่ฟ้องคดีต่อศาลกลับมามีอำนาจในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้อีกครั้งในกรณีที่มีการถอน
ฟ้องหรือศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเพราะเหตุอื่นนั้น “ต้องเป็นกรณีที่ศาลมีคำสั่งจำหน่าย
คดีด้วยเหตุอื่นซึ่งมิใช่เหตุที่คดีขาดอายุความ” เพราะการที่ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องและจำหน่ายคดีออกจาก
สารบบความเนื่องจากคดีขาดอายุความนั้น ย่อมถือเป็นการวินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีแล้วว่าสิทธิเรียกร้องของ

หน่วยงานของรัฐได้สิ้นสุดลงแล้ว หน่วยงานของรัฐจึงไม่มีอำนาจที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อ บังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นได้อีก ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้อยู่ได้บังคับ ของมาตรการบังคับทางปกครองให้ได้รับความเป็นธรรมจากการใช้อำนาจของหน่วยงานทางปกครอง อีกทั้งยังเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานของรัฐต้องใช้ความระมัดระวังในการฟ้องคดีต่อศาล เพราะ หากศาลไม่รับฟ้องและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความเพราะคดีขาดอายุความ หน่วยงานของรัฐก็จะ สูญเสียอำนาจในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามไปด้วย เพื่อให้เป็นไปตามหลักความพอสมควรแก่ เหตุในการควบคุมให้องค์กรฝ่ายปกครองใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุผล

3. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก

กรณีปัญหาเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก ของผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทางปกครองนั้น ผู้คนทั่วไปมีความเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติใน มาตรา 63/4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ให้มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการใช้บังคับกฎหมายทั้งต่อหน่วยงานของรัฐและประชาชน โดยเพิ่มเติม หลักการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติ และระยะเวลาในการใช้ มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกของผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทาง ปกครอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การที่หน่วยงานของรัฐจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการ มรดกของผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทางปกครองนั้น หน่วยงานของรัฐจะต้องมีการแจ้งการใช้มาตรการ บังคับทางปกครองต่อทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก โดยมีหนังสือเตือนให้ชำระเงินตามมาตรา 63/7 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ภายในอายุความฟ้องคดีมรดกตาม มาตรา 1754 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ภายในหนึ่งปีนับแต่รู้หรือควรรู้ถึงความตาย ของเจ้ามรดก)

3.2 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการแจ้งการใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อทายาท ผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกตาม (1) แล้ว หน่วยงานของรัฐก็สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดย การยึดหรืออายัดทรัพย์สินอันเป็นทรัพย์มรดกของผู้ต้องชดใช้เงินตามคำสั่งทางปกครองได้ภายใน 10 ปีนับ แต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด ตามมาตรา 63/8 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธี ปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ดังกล่าวตามที่กล่าวมาในข้างต้น จะเป็นการอุดช่องว่างของ กฎหมาย และเป็นการกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในทางปฏิบัติให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดย หน่วยงานของรัฐที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกจะต้องมี หนังสือเตือนให้ชำระเงินภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 7 วัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน หน่วยงานของรัฐจึงจะสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้ ตามหลักการบังคับทางปกครองต้องมีการ เตือนก่อนเสมอ โดยการแจ้งเตือนต้องกระทำภายในอายุความมรดกตามมาตรา 1754 วรรคสาม แห่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะหากปล่อยให้หน่วยงานของรัฐสามารถแจ้งการใช้มาตรการทางปกครองแก่ทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกเมื่อใดก็ได้ ภายใน 10 ปี ตามนัยของมาตรา 63/8 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ย่อมกระทบกระเทือนสิทธิของทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกจนเกินสมควร การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวตามแนวทางนี้จะก่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายแก่หน่วยงานและรัฐ ทั้งยังเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้อยู่ได้บังคับของมาตรการบังคับทางปกครองอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

ขรรค์เพชร ชายทวีป. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2565.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2564.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 30. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2564.
ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. ปัญหาการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับทายาทของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด. สำนักงานกฤษฎีกา, 2560.

ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. อายุความการใช้สิทธิเรียกร้องของหน่วยงานของรัฐต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด. สำนักงานกฤษฎีกา, 2564.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง.

บทความวิชาการ จุลนิติ, ปีที่ 16 ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน-ตุลาคม พ.ศ. 2562.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. หลักเกณฑ์ใหม่ในการบังคับทางปกครอง : หลักการและแนวทางปฏิบัติ.

บทความวิชาการ จุลนิติ, ปีที่ 17 ฉบับที่ 6 เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2563.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. หลักเกณฑ์การบังคับตามคำสั่งทางปกครอง : ที่กำหนดให้การทำการหรือละเว้นกระทำ. บทความวิชาการ จุลนิติ, ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564.
คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 720/2560.

คณะกรรมการกฤษฎีกา. “ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) (ละเมิด).” เรื่องเสร็จที่ 346/2560. _____ . “ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ).” เรื่องเสร็จที่ 1260/2564.